

ОТЧЕТ

за дейността на Читалището през 2022 г.

Уважаеми членове на НЧ „Постоянство“,

Уважаеми гости,

Преди няколко десетилетия, по установена традиция, всяко отчетно събрание, независимо в коя сфера, започваше с обзор на международното и вътрешното положение .

Нямаме никакво намерение да възвраждаме подобна традиция, но няма как да не характеризираме специфичните обстоятелства, при които провеждаме нашето редовно годишно отчетно събрание.

А обстоятелствата са следните: (без да коментираме всеобщата криза)

1. Цялостната дейност на Читалището в началото на годината бе ограничена от противоепидемични мерки.
2. В момента държавата за пореден път е в дългосрочен отпуск, може би по-точно – безсрочен отпуск. Титулярите са заменени със заместници.
3. Преди да излезе в този отпуск, тя –държавата, чрез своите парламентарна и изпълнителна власт, прие важно решение - да се повиши минималната работна заплата от 710.00 лв. на 780 лв. Излезе и съответното ПМС, с което решението влезе в сила от 1 януари 2023 г. До тук добре, но....
4. Държавата излезе в отпуск, без да приеме бюджет за 2023 г., с който да осигури финансов ресурс за изпълнение на въпросното постановление и отговорно разпореди: да се работи с 1/12 от миналогодишната субсидия. Нещо повече, Държавата пропусна да актуализира бюджета на културата в това число на читалищата, нещо, което направи за всички останали сфери. Да припомним и това, че държавната субсидия не ни стига само за ФРЗ, няма финансиране за издръжка, за художествено-творческа дейност, да не говорим за ремонти. Да отбележим също, че междувременно през годината всички цени, свързани с разходите за издръжка и ремонт тръгнаха неудържимо нагоре и стигнаха непредвидени висоти.

Тогава, как да я караме, докато Държавата е в отпуск? Да повикаме факирите. Да дойдат факирите! И така поставени в ролята на факири, навлязохме в 2023- а. А тя, по стечение на обстоятелствата, е поредната за нас година, белязана от значими годишнини и събития:

- 200 г. от рождението на основателя на нашето Читалище – Кръстьо Пишурка
- 175 г. от основаването на Библиотеката
- 100 г. от основаването на Ломската оперета
- 90 г. на литературния клуб
- 16-ото издание на Театралния фестивал на името на Кръстьо Пишурка
- 17-ото издание на националния литературен конкурс Яна Язова Горди и щастливи, че сме наследници на такава богата културна история, не се поддаваме на пораженчески настроения. И макар че ни идва да викнем на висок глас: стига с този сървайвър! До кога ще оцеляваме, вместо да се развиваме възходящо, ние заявяваме: „Въпреки всичко и на пук на всичко , ще се справим, няма да подгънем колене. Само да е здраве!

А сега, наистина накратко, към дейността на Читалището през 2022 г.

В Библиотеката : чийто фонд към 31.12.22 г. наброява 113 143 библиотечни единици, през годината са регистрирани 487 читатели, от които 192 – ма са на възраст до 14 години. Отчетени са 9 710 бр. посещения, раздадената литература е 15 966 тома, от които 4 280 от Детския отдел. Набавени са 689 тома на стойност 5 801 лв., от тях 3 941 лв. по проект, подаден към Министерството на културата, от такси са закупени книги за 987 лв. и направени дарения за 873 лв. Поради физическото износване, са отчислени 852 тома, на стойност 1 949 лв. С финансовата помощ на дарител е направен абонамент на стойност 1000.00 лв. за вестници и списания.

Освен рутинната си дейност, свързана с опазване и обогатяване на библиотечния фонд и ефективно библиотечно- информационно обслужване на деца и възрастни, екипът на библиотеката проведе редица мероприятия с масов характер, сред които:

- Препис на части от История славянобългарска, организирано с ученици от ломските училища, по повод 300 годишнината от рождението на Паисий Хилендарски.

- Среци-разговори с редица литературни творци за деца и за възрастни – сред тях: Ивелина Радионова, Петко Колев, Александър Недков, Ели Томинска, Кирил Назъров, Елеонора Бойчева.
- В читалнята – компютърната зала и в Детския отдел са проведени 29 учебни часа по история, краезнание, литературознание.
- По повод на годишнини и събития, свързани с личности от национално и местно значение, се организираха радиопредавания, изложби, тематични витрини.

Специално внимание отделяме на 16-ото издание на Националния литературен конкурс “Яна Язова”, в който се включиха десетки участници от цялата страна. Отчитането на конкурса и награждаването на първенците се превърна в своеобразен културен празник на града. Изключително ползотворна се оказа промяната в регламента на конкурса за участие на ломчани с есе „Моят роден град“. Тук особено силно бе участието на ученици от ОУ „Константин Фотинов“.

Какви са нашите обобщени изводи за работата на читалищната Библиотека, която навлезе в своята 175-а годишнина:

= Похвално е обстоятелството, че се привличат все повече деца и ученици като читатели, като активни участници в дейността на Библиотеката и като нейни приятели.

= Поддържа се много добро партньорство с детските градини и училищата, с ръководствата им, с учителите. Тоест, в съвременните условия успешно се реализира идеята на основателя на Библиотеката – уникалния възрожденец Кръстьо Пишурка - тя да служи на мало и голямо, защото „... просвета, преди всичко просвета е нужна на хората“.

Библиотечният екип следва да търси още по-гъвкави и иновативни подходи за обогатяване и разнообразяване на дейността, за по-добра вътрешна организация на ежедневната работа, за нейното по-широко популяризиране.

200-та година, от рождението на Кръстьо Пишурка, 175 г. от основаване на Библиотеката и поредица от други значими събития и годишнини бележат работата на Библиотеката и на Читалището през 2023-а. Нека те бъдат повод за активност и ползотворно съчетаване на традиция и новаторство.

Най-близо до Библиотеката по съществуването на своята работа е литературният клуб. Носещ името на Кръстьо Пишурка и като

наследник на първия литературен кръжок в Лом от 1933 година., Клубът има два сериозни повода да разгърне богата творческа дейност: 200 години от рождението на Кръстьо Пишурка и 90 години от основаването на първия литературен кръжок в Лом.

Прави впечатление, че литературните творци вече белязаха три акцента на своята дейност:

- Литературно четене-рецитал през април, с участието и на гости от приятелския литературен клуб от Сопот и гости от СБП, ще бъде представен и националният „Алманах 165 години читалищно дело“.
- Участие на пишурковци в концертът-спектакъл „Пролет е! Усмийте се!“.
- Самостоятелен поетичен рецитал през месец октомври.

Иначе, през 2022-а литературни творци взеха участие в редица регионални, национални и международни конкурси, спечелиха 27 награди, сред които се отличават: Първа награда за разказ на Юлий Йорданов и втора награда за стихотворение на Мариета Иванова от литературния конкурс организиран от българската общност в Чикаго.

С по четири награди от различни конкурси се открояват Илиан Николов и Александър Александров. Правят впечатление и публикациите в „Читалищен вестник“, списание „Читалище“, във вестниците „Слово днес“, „Слово плюс“ и „Славянско слово“.

Желаем на Литературния клуб „Кръстьо Пишурка“ успешна творческа година, с нови изяви в съвместителство с останалите читалищни колективи.

По статут, както при Библиотеката, Обединената школа по изкуства е постоянно действащо звено в Читалището, с основна задача: обучение на желаещи в областта на музиката и балетното изкуство. Отчитайки частичното действие на противоепидемичните мерки и за определено време проблеми с отоплението в балетната зала, други пречки за нормален учебен процес нямаше. Преподавателите имаха свободата да разгърнат обхватна реклама, да осъществят индивидуални и групови мероприятия за привличане на ученици. Препоръката на Настоятелството в това отношение да се прилагат иновативни подходи и повече контакти на живо с децата от детските градини и учениците от училищата – така и не се реализира. Рутина и стереотип. Това като че ли повече подхода на нашите колеги. Без да

сме лоши пророци, заявяваме, че при това положение отливът на обучаеми е неминуем. Не го желаем, нали? Тогава:

- Решително скъсване със неработещите в съвременните условия похвати.
- Търсене на контакт с широк обхват на подрастващи, като потенциални кандидати за Школата по музика и балет.
- Разчупени, атрактивни форми за изява на обучаемите, което е най-силната и неоспорима реклама.
- Много по-атрактивно взаимодействие и обмяна на опит между преподавателите в школата, както и с останалите звена и творчески колективи в Читалището.
- И ...ще го кажем пак: Повече съвместни изяви пред публика на преподавател и ученик.

Очакваме това да се случи не само по време на класните продукции и на годишния заключителен концерт, а и по време на общи културно-масови мероприятия на Читалището. Очакваме го от шестимата преподаватели, съвместно със 70-те обучаеми. Убедени сме, че това ще допринесе за увеличаване на броя на учениците, издигайки авторитета на учителите и на Школата като цяло.

И днес извън общите изводи ще отбележим открояващата се по-активна позиция на школата по балет с ръководител Анна Иванова, чиято дейност редовно е извън рамките на ОШИ и особено съвместната и работа с Драматичния театър.

Една от основните дейности в Читалището е художествено-творческата. В нея са заложили идеите на първооснователите – Читалището да предоставя поле за развитие и изява на мало и голямо.

Драматичен театър „Кръстьо Пишурка“ няма подготвена нова постановка през отчетната година, но положи определени усилия, след отпадане на противоепидемичните мерки, да реализира във възможната степен спектакли на „Двубой“ и „Огнивото“. Успяха: с 6 спектакъла на „Огнивото“ и 2 на „Двубой“ изнесени в Лом, Вълчедръм и Медковец. Общият приход от тях е 8036 лева, което е половината от общите приходи от дейност (15 346 лева). Предстоят гостувания в Якимово, Брусарци, Монтана, Видин, както и още спектакли в Лом.

Театърът започна подготвителни действия за нова постановка – мюзикълът „Службогонци“ по Вазов. Посвещаваме го на 100 години от основаването на Ломската оперета.

Дело на драматичния театър бе и 15-ото издание на Театралния фестивал на името на Кръстьо Пишурка, в който взеха участие 19 любителски състава от различни краища на страната. Преминал при много добра организация от наша страна и при впечатляващ ръст на качеството на спектаклите, Фестивалът реализира и положителен финансов резултат от 2916 лева, като отчитаме обстоятелството, че част от разходите се покриха по проекта към Фонд Земеделие разработен съвместно с МИГ Лом.

Със задоволство съобщаваме на събранието, че от края на 2022-а започна работа Детска театрална школа с ръководител професионалният актьор Юлиан Балахуров, познат на някои от вас като член на фестивалното театрално жури. След извършения от него подбор се формираха три възрастови групи, които вече активно работят. Предстои да видим и първите им изяви. Дано Школата се утвърди с положителни резултати, което постепенно ще подпомогне и решаването на кадровия проблем в Драматичния театър.

Предизвикателствата пред театралния колектив, чийто организатор е Оля Горгачева, са много и от различен характер: кадрови, финансов, организационен. И въпреки обективните трудности, като Настоятелство, определено смятаме, че не са изчерпани възможностите за ползотворно съчетаване на традиция и новаторство.

Този извод категорично отнасяме и към останалите творчески колективи в Читалището.

Под знака на 25-ата си годишнина организираха своята дейност самодейците от формацията за шлагерни песни, с ръководител Димитър Димитров. Четвърт вековният юбилей мобилизира творческата им енергия и с изявите през годината те по безспорен начин доказаха непреходната красота на този популярен жанр. С активното си участие във всички сборни концерти на Читалището и в общоградските празници, с впечатляващия си юбилеен концерт, последователите на Екатерина Ванкова доказаха, че макар и в намален състав, с творческа амбиция и постоянство се постигат високи качествени резултати, които взискателната публика възнаграждава с признателност и възторг. Тревожи, обаче, тенденцията за намаляване броя на участниците. Проблемът с кадровото обогатяване и приемственост, както и по-активното взаимодействие с останалите звена и творчески колективи следва да намерят решение във времето напред, за да остане неувяхваща шлагерната песен в Лом.

Неуморими, неотразими с красотата на своето изкуство и с неизброимите си изяви тук, на близък или на по-далечен терен, саДФТС „Дунавче“ и ФТС „Дунав“ с ръководител Валери Горанов. Широк обхват по възраст, включващ деца, ученици, младежи и възрастни разучават хора, танцови композиции и песни, с които обогатяват живота на Читалището и града. Разнасят славата на Лом в цялата страна. Много желаят да го правят и в чужбина, но по понятни причини не можем да го организираме. Стигат само до участие в международни фестивали, организирани в България и то със средства на самите самодейци. С активното си участие в сборни и самостоятелни концерти възпитаниците на Валери Горанов на детска и юношеска възраст винаги впечатляват с изрядната си дисциплина, отговорност и самоорганизираност. С пожелание за успешна 2023-а, се надяваме и на по-широк обхват на деца и възрастни и в двата състава.

Вече една година развиват дейност и дамските вокални формации за обработен фолклор, с ръководител известната диригентка д-р Ваня Монева – преподавател в музикалната академия и ръководител на музикален отдел в БНР и корепетитори Сияна Йорданова и Лилия Богданова. И тук две възрастови групи – жени и девойки на ученическа възраст – имат възможност да се развиват и изявяват под ръководството на специалист като Ваня Монева. Първите изяви са обнадеждаващи, но истинските постижения в многогласното пеене тепърва предстоят. Даже ние от Настоятелството се размечтахме за съвместен концерт на световноизвестния хор на Ваня Монева и нашите певици. Може пък и да се случи.

През всичките години препоръките на Настоятелството към участниците в любителското творчество са се свеждали до това да се работи качествено, да се работи системно и всеотдайно, да се работи с останалите, да се цени постигнатото и да се целят нови висоти, съчетаващи традиция и новаторство. И когато се прилага такъв подход, положителните резултати идват неминуемо.

През 2022-а година Настоятелството проведе 8 заседания, чиято тематика бе свързана с всичко, за което стана дума дотук. Прибавяме и въпросите, засягащи финансовата дейност и поддържането и обогатяването на МТБ. В изпълнение на проекта към Фонд Земеделие, свързан с ежегодния Фестивал на любителските театри, на стойност 14 100 лева, Читалището се обогати с качествена копирна техника,

очакваме и съвременни подвижни микрофони, които ще останат за ползване от всички състави.

Извършен бе неотложен ремонт на западния скат от покрива на къщата дарение на Тодор Боров и цялостно – на покрива на ОШИ, на обща стойност 20 000 лева. Още редица частични вътрешни ремонти са наложителни в двете сгради. Предстои довършване на външния ремонт на фасадата, поет като ангажимент от Общината. За всичко това е нужно държавата да приключи с отпуска си и да започне нормално финансиране.

И през изминалата година и сега наша неотменна грижа си остава поддържането и развитието на партньорството с останалите фактори от обществената среда: с Община Лом, с Историческия музей, с детските градини и училищата, с МИГ Лом, с местния бизнес. Високо ценим подкрепата им, с увереност, че взаимодействието ни ще продължи и занапред.

Изключително много сме благодарни и задължени на дарителите и спомоществувателите, без чиято подкрепа сегашната ни дейност би била невъзможна.

Здраве, висока активност и високи творчески постижение!

Гр. Лом
27.03.2023 г.

Председател
Недялка Трайкова /